

EUROPEAN CLUSTER
COLLABORATION PLATFORM

EU funding opportunities I – Shared management programmes

Summary

EU Clusters Talks

20 September 2023, 8:30 – 10:00 CET

An initiative of the European Union

Možnosti financování EU I – Programy sdíleného řízení

SHRUTÍ

European Cluster Collaboration Platform zorganizovala přednášku EU Clusters Talk, která proběhla 20. září 2023 a jejímž cílem bylo poskytnout přehled o programech a možnostech financování, vysvětlit mechanismy a sdílet příklady projektů se zapojením klastrových organizací.

Program přednášky:

Moderátorka: Chris Burns

1. ECCP novinky
Nina Hoppmann, členka týmu, ECCP
2. Princip sdíleného řízení a přehled fondů
Andrei Ion, zástupce vedoucího oddělení, DG BUDG, Evropská komise
3. Příklady projektů a panelová diskuse
Bruno Amaro, projektový manažer, MOBINOV
Felix Arion, generální ředitel, AgroTransilvania Cluster
Mónica Quesada, projektová manažerka, Maritime Cluster of the Canary Islands
4. Možnosti financování
Nina Hoppmann, členka týmu ECCP

Klíčová sdělení

- 70 % finančních prostředků EU je spravováno společně Evropskou komisí a členskými státy.
- Vnitrostátní orgány zveřejňují výzvy a možnosti financování [na svých portálech](#).
- Klastrové organizace se mohou vejit do mnoha možností financování souvisejících s politikou, průmyslem nebo konkrétními odvětvími v rámci různých programů.
- Fondy se sdíleným řízením investují do hospodářské, sociální a územní soudržnosti Evropy a týkají se přírodních zdrojů a životního prostředí.
- Žadatelům se doporučuje přizpůsobit návrhy konkrétním potřebám, seznámit se s požadavky, udržovat úzký kontakt s členy klastrových organizací, zajistit si doporučující dopisy od příslušných subjektů, zahájit proces včas, spojit se se zkušenými partnery a přemýšlet o jedinečné hodnotové nabídce v konsorciu.
- Je důležité se podívat na podmínky financování, aby bylo možné zvládnout investice potřebné od žadatelů.
- Financované projekty mohou významně přispět k hospodářskému a sociálnímu rozvoji regionů.

1. Novinky ECCP

Nina Hoppmann, členka týmu ECCP

Po úvodním slovu moderátorky Jennifer Baker byly představeny následující novinky:

1. Projev o stavu Unie 2023 je k dispozici [online](#) ve formě projevu a videa.
2. Evropská komise oznámila [nový balíček úlev pro malé a střední podniky](#).
3. Evropská komise přijala [návrh na usnadnění](#) přeshraniční činnosti neziskových sdružení v EU.
4. Pozvánka na nadcházející akce "[Clusters meet Regions](#)" v Bulharsku, Francii, České republice, Německu, Rumunsku a Polsku.
5. EU Cluster Talk – [osobní setkání během Clusters meet Regions](#). Tématem budou klastrové organizace jako hnací síly regionální ekonomické transformace.
6. Pozvánka na [Dny průmyslu EU](#), Malaga, 4.-6. října 2023.

2. Zásada sdíleného řízení a přehled o finančních prostředcích

Andrei Ion, zástupce vedoucího oddělení, DG BUDG, Evropská komise

Andrei Ion vysvětlil, že sdílené řízení hraje v evropském ekosystému financování důležitou roli. Podstatou sdíleného řízení je princip, podle kterého téměř 70 % finančních prostředků EU spravují společně Evropská komise a vnitrostátní orgány. Toto společné úsilí se opírá o princip partnerství, jehož cílem je zapojit vnitrostátní orgány na všech úrovních spolu s hospodářskými a sociálními partnery. Záměrem je podpořit holistický přístup, kdy zúčastněné strany, jako jsou výzkumné organizace, univerzity a občanská společnost, spolupracují na směřování fondů a jejich provádění. Členské státy předkládají dohody o partnerství a programy, organizují výzvy a výběr programů a odpovídají za každodenní řízení. Evropská komise posuzuje a schvaluje rámec a zajišťuje úspěšné dokončení projektů. Výzvy jsou zveřejňovány na [národních portálech](#).

Andrei Ion vysvětlil, že finanční prostředky jsou založeny na **strategickém plánu**, kterým se bude řídit realizace na místě v příštích 7 až 9 letech. Plán byl vypracován ve spolupráci s členskými státy a Komisí a nastiňuje, jak budou finanční prostředky využity s ohledem na stávající ekonomické podmínky. Převážná pozornost je věnována méně rozvinutým regionům, jejichž cílem je zlepšit jejich ekonomický status tak, aby se vyrovnal průměru EU. Současně se zabývá širšími reformními prvky, které státy musí provádět, aby si udržely příznivé hospodářské prostředí. Tyto iniciativy často zohledňují změny klimatu a další environmentální problémy. Kromě toho se konkrétní programy v rámci těchto fondů sdíleného řízení liší a zaměřují se na různé oblasti politiky. **Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)**, **Fond soudržnosti** a velká část **Fondu spravedlivého přechodu** se z velké části zabývají projekty v oblasti infrastruktury, výzkumu, inovací a odolnosti vůči změně klimatu. **Evropský sociální fond plus** a **Fond spravedlivého přechodu** investují do sociálních dovedností, například do odborné přípravy a rekvalifikace nebo zvyšování kvalifikace, a do pomoci regionům nejvíce postiženým přechodem na zelenou ekonomiku. **Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova** pomáhá s udržitelným řízením přírodních zdrojů a opatřeními v oblasti klimatu a zabývá se konkurenceschopností zemědělství. A konečně, **Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond** podporuje potravinovou bezpečnost prostřednictvím dodávek mořských

produktů a růstu udržitelné modré ekonomiky. Celkem bylo z těchto fondů v průběhu sedmi let realizováno přibližně 1,5 milionu projektů.

Na závěr své prezentace hovořil Andrei Ion o synergiích mezi sdílenou správou a přímou správou fondů. Některé členské státy se rozhodly převést část svých přidělů v rámci sdíleného řízení do programů přímého řízení, pokud se zaměřují na konkrétní projekty. Za zmínku stojí "pečeť excelence", značka kvality programu **Horizont Evropa**, která usnadňuje zjednodušený postup pro získání finančních prostředků v rámci sdíleného řízení pro vysoce kvalitní projekty. Kromě toho se platforma **Strategické technologie pro Evropu (STEP)** snaží posílit, využít a nasměrovat finanční prostředky EU z různých programů na investice do kritických technologií v Evropě a zavádí "pečeť suverenity", která vychází ze zkušeností s pečeti excelence a zahrnuje více programů s cílem dále rozšířit snadný přístup k financování EU pro kvalitní projekty.

3. Příklady projektů a panelová diskuse

Panelisté představili projekty, které byly financovány z fondů v rámci sdíleného řízení, s cílem uvést příklady toho, k čemu lze fondy využít. Podělili se také o své zkušenosti s dosažením financování a poskytli tipy pro žádosti do nových výzev.

Bruno Amaro z klastru MOBINOV představil tři projekty financované v rámci PT2020 z ERDF. Posláním klastru MOBINOV je trvale podporovat růst a kontinuitu automobilového průmyslu v Portugalsku prostřednictvím spolupráce všech zúčastněných stran. V rámci prvního projektu byla vyvinuta digitální platforma, která poskytuje zásadní údaje o automobilovém průmyslu, a to jak v regionálním, tak v celosvětovém měřítku. Tyto údaje by pak byly využity k vypracování zpráv a studií analyzujících trendy, potřeby a výzvy spotřebitelů v automobilovém průmyslu. Byla vyvinuta společně s dalšími dvěma sdruženími z automobilového odvětví. Druhý projekt se týkal internacionalizace a představení schopností Portugalska v automobilovém průmyslu světa. Prostřednictvím tiskových zpráv, kampaní v sociálních médiích a mezinárodních výstav se snažili přilákat zahraniční investice, identifikovat tržní příležitosti a výzvy a usnadnit společné akce prostřednictvím sdílení znalostí o zahraničních trzích. Třetí projekt zahrnoval stavbu prototypu automobilu se všemi součástmi vyrobenými v Portugalsku. Cílem bylo demonstrovat nové technologie v oblasti materiálů, digitální transformace a inovativního designu. Tento vůz sloužil jako výkladní skříň a zdůrazňoval potenciál nových patentů a inovací.

Bruno Amaro dospěl k závěru, že fondy mohou přispět k rozvoji inovací a výzkumu, získat přístup k odborným znalostem a podpořit hospodářský růst v regionu s ohledem na sociální a environmentální dopad. Mezi výzvy, kterým během těchto projektů čelil, patřila orientace v procesu podávání žádostí, zvládání administrativní reže a přizpůsobování se měnícím se předpisům. Dalším problémem byla finanční závislost na financování. Pro zajištění úspěchu v budoucích snahách doporučil začít s návrhy projektů včas, přizpůsobit žádosti konkrétním potřebám, porozumět všem požadavkům, udržovat úzký kontakt s členy klastru a zajistit si doporučující dopisy od příslušných subjektů. V Portugalsku jsou výzvy zveřejňovány a spravovány na národním portálu. Pro zlepšení procesu doporučil mít více času na podání žádosti, který často není delší než tři měsíce.

Felix Arion uvedl, že financování je pro většinu klastrových organizací velkou výzvou. Klaster AgroTransilvania realizoval několik projektů v rámci rumunského národního strategického plánu, na které získal příspěvky v rozmezí 100 000 až 180 000 EUR. První projekt podpořil

rozvoj místních trhů založených výhradně na krátkých dodavatelských řetězcích s cílem podpořit uvádění ovoce z regionu Crisana na trh. Druhý projekt se zaměřuje na propagaci vysoce kvalitních olejů lisovaných za studena s cílem informovat spotřebitele o místních produktech a jejich přednostech. Třetí projekt posílil místní trh s transylvánskými mléčnými výrobky zavedením koncepce krátkých dodavatelských řetězců. Poslední projekt se zaměřuje na investice do kvalitního anguského hovězího masa a přesvědčení producentů i spotřebitelů o významu krátkých dodavatelských řetězců. Ačkoli všechny tyto projekty nejsou masového rozsahu, mají významný dopad a přispívají k možnostem malých výrobců konkurovat na trhu.

Pokud jde o mechanismus financování, Felix Arion vysvětlil, že podpora krátkých řetězců a místního trhu je financována ze 100 %, zatímco investice do infrastruktury a marketingového vybavení jsou financovány ze 70 %. Toto spolufinancování ze strany klastru zahrnuje mzdy a související výdaje. V minulosti klastr spolupracoval s bankou, která měla investice zastavit, avšak nejednotná politika a byrokratické kohoutky téměř znemožnily dokončení spolufinancovaného projektu. Aby se klastr těmto problémům přizpůsobil, zapojuje nyní do předfinancování aktivit své klíčové členy, kteří dostávají kompenzaci, jakmile úřady uvolní finanční prostředky. Kromě toho je klastr součástí monitorovacího výboru Národního strategického plánu, aby se mohl účastnit diskusí a rozhodnutí.

Mónica Quesada z Maritime Cluster of the Canary Islands, že hlavním posláním klastru je posílit rozvoj a mezinárodní konkurenceschopnost námořního sektoru Kanárských ostrovů. V loňském roce byl španělským ministerstvem průmyslu uznán jako inovační podnikatelská skupina ("AEI"), což umožňuje realizovat národní výzvy určené výslovně pro klastry. Přijetí za AEI však bylo pro neprůmyslové regiony obtížné. Kromě toho jim jejich jedinečná poloha v nejvzdálenějších regionech Evropy poskytuje zvláštní status a zvláštní rozpočet ve výši 82 milionů EUR v rámci EMFAF na inovativní obnovitelné energie založené na moři, modré biotechnologie, akvakulturu, výzkum, ochranu a průzkum hlubokomořských zdrojů a odbornou přípravu. Přestože převažujícím zdrojem HDP je cestovní ruch, modrá ekonomika významně posílila finanční postavení Kanárských ostrovů a od roku 2020 tvoří 6,14 % jejich HDP.

Klastr vypracoval strategický plán na období 2023-2027, který má podpořit konkurenceschopnost členských společností. Projekty vybírají podle těchto strategických plánů a využívají různé zdroje financování, od regionálních po národní a evropské. Ve Španělsku jsou výzvy zveřejňovány v regionálních a národních bulletinech a také na centrální online platformě. Národní výzvy však často vyžadují mnoho papírování. Pro každou žádost je třeba předložit jiné dokumenty, přestože v předchozích výzvách byly předloženy stejné dokumenty. Mónica Quesada doporučila mít databázi na národní úrovni, aby se těmto duplicitám v žádostech zabránilo.

Zdůraznila, že tyto fondy jsou často velmi konkurenční a že v případě evropského financování je užitečné mít partnery nebo specializované poradenské firmy se zkušenostmi. Dále doporučila, aby několik předních společností klastru definovalo zájmové linie projektů, aby byly jasné odvětvové zájmy. Manažeři klastru by se měli aktivně zapojit do mezinárodních konvencí, navazovat nová partnerství a chápat jedinečnou hodnotu nabídky v projektových konsorciích. Vytrvalost je klíčová, zejména při procházení evropskými procesy, protože šance na odevzdání vítězného návrhu se často pohybuje mezi 10-20 %. V klastru mají technika, který se specializuje na prezentaci projektů.

Andrei Ion upřesnil, že zatímco většina výzev je otevřena pro mnoho různých zúčastněných stran, klastrové organizace se mohou vejít do mnoha příležitostí souvisejících s politikou, průmyslem nebo konkrétními odvětvími. Své projekty mohou přizpůsobit tak, aby odpovídaly podmínkám výzvy, aby cíle odpovídaly jejich činnosti a politickým liniím.

4. Možnosti financování

Nina Hoppmann, členka týmu ECCP

Na závěr se Nina Hoppmannová podělila o následující příklady možností financování:

1. [Národní portály](#) pro vyhledávání možností financování v rámci sdíleného řízení.
2. Příležitosti pro malé a střední podniky: výzvy Euroclusters; zveřejněno na [ECCP](#).
3. Pozvánka na nadcházející [C2Labs](#) ve Slovinsku a Litvě k práci na projektových návrzích.